

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะของผู้ประกอบการ
ที่มีต่อคุณสมบัติและสมรรถนะที่มีความจำเป็นของบัณฑิตหลักสูตร
กลุ่มวิชาการจัดการสำหรับมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ
Quality Perception of graduates, Attitude of entrepreneur for the quality and
the competencies that is necessary for the Data Management graduate
students of the university where the graduate practitioners emphasize

ลัดดา ปินตา

ปร.ด (นวัตกรรมการจัดการ), อาจารย์

สุรัชย์ อุดมอ่าง

ศม. (เศรษฐศาสตร์), ผู้ช่วยศาสตราจารย์

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ เชียงใหม่

A b s t r a c t

The purpose of this case study is for study about the quality perception of graduates, Attitude of entrepreneur for the quality and the competencies that is necessary for the data management graduate students. The method, we use the quantitative research method by asking the owner or human resource of the entrepreneur where have the students who graduated from Faculty of Business in a field of Data Management around 85 persons and analysis with the structural equation by using Partial Least Square (PLS).

The results showed that graduate variable perceived quality of entrepreneur influence the competencies required of graduate and attitudes of entrepreneur where have accepted the fact that the hypothesis significance $p \leq 0.01$, respectively. The variable attitude of the operators and the variable competencies required of graduates affect the desirable properties of graduated. Accept the hypothesis significance $p \leq 0.01$. The findings of this case study found that the operators have the competencies of graduates in the overall level of demand; at relationship and responsible skill that have responsible for the duty, ability to adapt, teamwork, kindness, the generous to colleagues and the others, self-improvement and development. The operator commented. Performance relationship and the responsibility to contribute to the development of enterprises as a whole. In this study, We found that. Graduate features that enterprises need the skills to work in vocational and professional skills in the integration and application of the science of management.

Keywords :

Quality Perception of graduates,
Competencies required of graduates,
Attitudes of entrepreneurs and Qualifications
of the unpleasant.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะคติของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและสมรรถนะที่มีความจำเป็นของบัณฑิตหลักสูตรกลุ่มวิชาการจัดการ วิธีการดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research method) โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจาก เจ้าของกิจการหรือผู้บริหารฝ่ายบุคคล สถานประกอบการที่รับบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ เข้าทำงาน จำนวน 85 ราย ทำการวิเคราะห์หิโมเดลสมการโครงสร้าง ด้วยวิธี Partial Least Square (PLS)

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรการรับรู้คุณภาพของบัณฑิตมีอิทธิพลต่อสมรรถนะที่จำเป็นของบัณฑิตและทักษะคติของผู้ประกอบการ มีความเป็นจริงยอมรับตามสมมติฐานที่นัยสำคัญ $p \leq 0.01$ ตามลำดับ ส่วนตัวแปรทัศนคติของผู้ประกอบการและตัวแปรสมรรถนะของบัณฑิต ส่งผลต่อคุณสมบัติของบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการยอมรับตามสมมติฐานที่นัยสำคัญ $p \leq 0.01$ ข้อค้นพบจากการศึกษานี้พบว่า ผู้ประกอบการมีความต้องการสมรรถนะของบัณฑิตในภาพรวมในระดับมาก ทักษะทางด้านความสัมพันธ์และความรับผิดชอบประกอบไปด้วย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่งาน ความสามารถในการปรับตัว การทำงานเป็นทีม ความมีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงานและผู้อื่นและการพัฒนาตนเองและการพัฒนางาน โดยผู้ประกอบการให้ความเห็นว่า สมรรถนะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบจะส่งผลต่อการพัฒนาสถานประกอบการในภาพรวมในการศึกษานี้ยังค้นพบอีกว่า คุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ คือ ทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพได้อย่างมืออาชีพและทักษะในการบูรณาการและประยุกต์ศาสตร์ทางการจัดการ

คำสำคัญ :

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต, สมรรถนะที่จำเป็นของบัณฑิต, ทักษะคติของผู้ประกอบการ, คุณสมบัติของบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของไทยในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อการพัฒนาตน พัฒนาอาชีพและพัฒนาสังคม เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาควบคู่ไปกับการรู้ทางวิชาการ มุ่งปลูกฝังจิตสำนึก ที่ถูกต้อง รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข อย่างไรก็ตาม แม้นักการศึกษาไทยมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรมากเพียงพอ แต่เมื่อมองหลักสูตรระดับอุดมศึกษาแล้ว พบว่า หลักสูตรระดับอุดมศึกษายังขาดการบูรณาการ สาเหตุหลักมีหลายประการ อาทิเช่น หลักสูตรระดับอุดมศึกษาเป็นเรื่องที่รับรู้กันในวงแคบๆ เฉพาะนักหลักสูตร และผู้ที่สนใจเท่านั้น หลักสูตรควรเป็นเรื่องที่เปิดกว้างให้สังคมมีส่วนร่วมรับรู้และมีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เห็นความสำคัญของหลักสูตรมากขึ้น การปรับปรุงหลักสูตรขาดความชัดเจน วิสัยทัศน์ของผู้พัฒนาหลักสูตรส่วนใหญ่ยังไม่กว้างไกล ขาดการบูรณาการหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้สมบูรณ์ ในสาขาวิชาที่เรียนแต่สอนให้ผู้เรียนเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาที่ศึกษาเท่านั้น จากประเด็นปัญหาดังกล่าวนี้นำมาสู่การตอบสนองต่อตลาดแรงงาน แรงงานไม่เป็นที่ต้องการจากสถานประกอบการและเมื่อจบการศึกษายังไม่สามารถทำงานได้ทันที ดังนั้น หากอุดมศึกษาจะพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสถานประกอบการนั้น ในการพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร

สถานประกอบการจึงมีความสำคัญต่ออุดมศึกษาไทยอย่างยิ่ง ในมิติของประสิทธิภาพในการจัดหลักสูตร สถานประกอบการจัดเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพที่สุดทั้งในด้านบุคลากร กระบวนการ ทักษะความชำนาญ ทุนและเทคโนโลยี ดังนั้น สถานประกอบการจึงไม่ควรทำหน้าที่เพียงมีบทบาทในด้านอุปสงค์

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและ...

(Demand side) ในฐานะองค์กรผู้ใช้บัณฑิตเท่านั้น แต่สถานประกอบการควรมีบทบาทสำคัญในด้านอุปทาน (Supply side) ได้อีกด้วย โดยมีส่วนสำคัญในกระบวนการผลิตบัณฑิตบัณฑิตร่วมกับภาคการศึกษาและภาคส่วนอื่นๆ เพื่อแก้ปัญหาคุณภาพบัณฑิตไม่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ลดเวลาและค่าใช้จ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อมในการฝึกอบรมแรงงานเมื่อเริ่มทำงานในสถานประกอบการ

สำหรับการปฏิรูปการจัดการหลักสูตรควรมีลักษณะเป็นแบบบูรณาการและมีความหลากหลาย เช่น การเพิ่มการจัดหลักสูตรนานาชาติ เน้นการปรับปรุงหลักสูตรในด้านการปรับปรุงคุณภาพและมีความทันสมัย พัฒนาหลักสูตรให้ส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยตนเอง และการประสานความรู้จากหลักสูตรให้เข้ากับชีวิตประจำวัน เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันมีผลทำให้แนวโน้มเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษาในประเทศไทยมีลักษณะที่สำคัญ เช่น การเปิดหลักสูตรใหม่แบบบูรณาการ 2 ศาสตร์ขึ้นไป เนื่องจากคนในสังคมมีความต้องการเพิ่มความรู้ความสามารถในหลากหลายสาขามากขึ้น การเปิดหลักสูตรนานาชาติมีแนวโน้มสูงขึ้นเนื่องจากในปัจจุบันตลาดแรงงานต้องการคนที่มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศสูงขึ้น (มนต์ ธาตุทอง, 2550) รวมถึงมีการเปิดหลักสูตรสำหรับกลุ่มคนที่ทำงานมากขึ้นจากเดิม เพื่อยกระดับฝีมือแรงงานของบุคลากรในองค์กรของตน ดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรเตรียมพร้อมในเชิงรุก ในการพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการดำเนินงานด้านหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนานั้น ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพนับตั้งแต่การเริ่มพัฒนาหลักสูตร การเลือกสรรผู้ที่จะแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการในการพิจารณาหลักสูตรชุดต่างๆ การพิจารณาและอนุมัติหลักสูตรโดยเน้นในเรื่องมาตรฐานของหลักสูตร การบริหารจัดการหลักสูตร การประเมินและการปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งมีการวางระบบและกลไกในการ

ประสานงานด้านหลักสูตร โดยมีงานพัฒนาหลักสูตรและการสอน เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการประสานงานและให้บริการดังกล่าว การจัดทำหลักสูตรในปัจจุบันนี้ จำเป็นที่จะต้องบูรณาการความคิดของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต (สถานประกอบการ) นักศึกษา บัณฑิต และอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้เกิดกระบวนการในการคิดและทำความเข้าใจ นำไปสู่การผลิตบัณฑิตที่ตรงกับความต้องการของตลาด

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การรับรู้คุณภาพบัณฑิต ทักษะคิดของผู้ประกอบการและสมรรถนะของบัณฑิตหลักสูตรกลุ่มวิชาการจัดการที่ส่งผลต่อคุณสมบัติบัณฑิตที่พึงประสงค์ สำหรับมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ โดยมีประเด็นคำถามในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการมีการรับรู้ต่อคุณภาพบัณฑิตและมีทัศนคติต่อคุณสมบัติและสมรรถนะที่มีความจำเป็นของบัณฑิตหลักสูตรกลุ่มวิชาการจัดการเพียงใด และปัจจัยใดที่เป็นคุณสมบัติและสมรรถนะที่มีความจำเป็นของบัณฑิตหลักสูตรกลุ่มวิชาการจัดการสำหรับมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ โดยคำถามในการวิจัยจะนำไปสู่คำตอบของผู้ประกอบการเพื่อนำมาใช้บูรณาการในการจัดทำหลักสูตรใหม่ของกลุ่มสาขาวิชาการจัดการและนำไปวางแผนในการปรับปรุงหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง ปี 2560) ของกลุ่มสาขาวิชาการจัดการ เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบันและสามารถตอบสนองต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานของประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะคิดของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและสมรรถนะที่มีความจำเป็นของบัณฑิตหลักสูตรกลุ่มวิชาการจัดการ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำมากำหนดคุณสมบัติและสมรรถนะที่มีความจำเป็นของบัณฑิตหลักสูตรกลุ่มวิชาการจัดการสำหรับมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นให้เป็นบัณฑิตนักปฏิบัติ

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและ...

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ สถานประกอบการที่รับบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา สาขาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ เข้าทำงาน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานประกอบการที่รับบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา สาขาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ เข้าทำงาน จำนวน 85 แห่งสำหรับในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้หลักการของ Hair et al., (2006 : 112) โดยใช้อัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างและจำนวนพารามิเตอร์ที่จะประมาณค่าไม่น้อยกว่า 10 ต่อ 1 เพื่อให้สอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย เป็นการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structure Equation Modeling) ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 20 เท่าของจำนวนตัวแปร

2. เนื้อหาที่ใช้การวิจัยในครั้งนี้คือ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมุ่งศึกษาเนื้อหาที่มีความจำเป็นของบัณฑิตหลักสูตรกลุ่มวิชาการจัดการ ประกอบไปด้วย แนวคิดและทฤษฎีคุณสมบัติบัณฑิตที่พึงประสงค์ แนวคิดและทฤษฎีทัศนคติ แนวคิดและทฤษฎีสมรรถนะของบัณฑิต และแนวคิดและทฤษฎีแนวความคิดและทฤษฎีการรับรู้คุณภาพ

3. ระยะเวลาที่ใช้ ทำการศึกษาระหว่างเดือน ตุลาคม 2556-กันยายน 2557

4. ตัวแปรที่ใช้ศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

4.1 คุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยพัฒนามาตรวัดจาก จำเนียร จวงตระกูล, 2542 ; สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2544 ; พจนานุกรมศัพท์ และคณะ, 2550 ; อนุสรณ์ สีนประเสริฐศรี และบุญเสริม ศักดิ์คงกระพันท์, 2542 ; ระวีง เนตรโพธิ์แก้ว, 2542

4.2 ทักษะของผู้ประกอบการโดยพัฒนามาตรวัดจาก Allport อ้างถึง ใน นวลศิริ เปาโรหิต, 2545; ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, 2545; Gibson, 2000 ; Schermerhorn, 2000.

4.3 สมรรถนะที่จำเป็นของบัณฑิต โดยพัฒนามาตรวัดจาก David McClelland, 1993; Mitrani, Dalziel และ Fitt, 1992 Spencer และ Spencer, 1993; Forster และคณะ, 2000; Boyatzis, 1999; Zwell, 2000 Hellriegel และคณะ, 2001.

4.4 การรับรู้ในคุณภาพ Heizer and Render, 1999 : 98 อ้างถึงใน ประสงค์ ปรานีตพลกรังและคณะ, 2543 ; กฤษฏ์ อุทัยรัตน์, 2542 ; Nguyen, 2009.

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้วิจัยแบบสำรวจ จาก ประชากรหรือหน่วยในการวิเคราะห์ คือ สถานประกอบการที่รับบัณฑิต สาขา วิชาการจัดการ สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงใหม่ เข้าทำงาน

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานประกอบการที่สถานประกอบการที่รับบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เข้าทำงาน จำนวน 85 แห่ง สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ หลักการของ Hair et al., (2006 : 112) โดยใช้อัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่าง และจำนวนพารามิเตอร์ที่จะประมาณค่าไม่น้อยกว่า 10 ต่อ 1 เพื่อให้สอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย เป็นการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (Structure Equation Modeling) ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 20 เท่าของจำนวนตัวแปร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการวัด ตามกรอบแนวคิดและนิยามเชิงปฏิบัติ การสร้างเครื่องมือวัดหรือแบบสอบถามจะใช้มาตรวัดแบบ 5-Point Likert Scale สำหรับการตรวจสอบมาตรวัดโดยใช้วิธีวัดความสอดคล้องภายในด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) เพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ยของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา อยู่ระหว่าง 0.857-0.950 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อถือได้สูงหากค่าอัลฟารายข้อ มีค่าต่ำกว่า 0.50 ผู้วิจัยได้ตัดข้อคำถามนั้นทิ้ง

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะคติของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและ...

การวิเคราะห์และผลการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วย โปรแกรม SPSS for Window ในการสำรวจข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานประกอบการและตำแหน่งงานของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 85 ราย โดยมีรายละเอียดของข้อมูลทั่วไปดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 85)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	40	47.1
	หญิง	45	52.9
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	26	30.6
	31-40 ปี	37	43.5
	41-50 ปี	14	16.5
	51 ปีขึ้นไป	8	9.4
ระดับการศึกษาสูงสุด	ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี	15	17.6
	ระดับปริญญาตรี	53	62.4
	ระดับปริญญาโท	17	20.0
ประเภทของสถานประกอบการ	งานราชการ	6	7.1
	บริษัทเอกชน	60	70.6
	รัฐวิสาหกิจ	19	22.4
ตำแหน่งงาน	เจ้าของกิจการ	9	10.6
	หัวหน้างาน	26	30.6
	หัวหน้าฝ่าย/แผนก	15	17.6
	เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล	35	41.2

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.9 โดยส่วนมากอายุเฉลี่ย 31-40 ปีจำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาได้แก่ ผู้ที่มีอายุไม่ถึง 30 ปี จำนวน 26 ราย

คิดเป็นร้อยละ 30.5 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.4 รองลงมาในระดับปริญญาโท 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 20 ประเภทของสถานประกอบการส่วนใหญ่ เป็นบริษัทเอกชน จำนวน 60 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 70.6 และตำแหน่งงาน ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.5 และรองลงมาเป็นหัวหน้างาน จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.6 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติกำลังสองน้อยที่สุด บางส่วน (Partial Least Squares) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดตัวแปรสังเกตได้ (Manifest Variable) กับตัวแปรแฝง (Latent Variable) และเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยแสดงเป็นแบบจำลองโครงสร้าง ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป PLS-Graph (Chin, 2001)

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของมาตรวัด การตรวจสอบมาตรวัดโดยใช้วิธีวัดความสอดคล้องภายในด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) เพื่อคำนวณค่าเฉลี่ยของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา อยู่ในระหว่าง 0.857-0.950 ซึ่งถือว่ามีความเชื่อถือได้สูง

ในกรณีที่ตัวแปรมาตรวัดที่มีการวิเคราะห์แบบ reflective ดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (convergent validity) โดยมีเกณฑ์การพิจารณา คือ loading จะต้องเป็นค่าเป็นปริมาณบวก และค่า Indicator loading มีค่ามากกว่า 0.707 และมีนัยสำคัญทางสถิติ ($|t| \geq 1.96$) ทุกค่า แสดงว่ามาตรวัดมีความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Lauro and Vinzi, 2004 ; Henseler et al., 2009) อ้างถึงใน มนตรี พิริยะกุล, 2553, หน้า C-20) ผลการวิเคราะห์ดังตาราง 2 ดังนี้

ตัวแปรการรับรู้ในคุณภาพ โดยประกอบไปด้วย ตัวแปรสังเกตได้ คือ ด้านการปฏิบัติงานและอารมณ์ ด้านสังคม ตัวแปรทัศนคติ โดยประกอบไปด้วย ตัวแปรสังเกตได้ คือ ด้านการจัดหลักสูตร ด้านสถานศึกษา ตัวแปรสมรรถนะ

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและ...

ของบัณฑิต โดยประกอบไปด้วย ตัวแปรสังเกตได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ ด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ คือ มีค่า loading ตั้งแต่ 0.707 และมีระดับนัยสำคัญที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($t\text{-stat} > 1.96$) ซึ่งถือว่าปัจจัยดังกล่าว ส่งผลต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ

ตัวแปรการรับรู้คุณภาพของบัณฑิต โดยประกอบไปด้วย ตัวแปรสังเกตได้ คือ ด้านการปฏิบัติงานและอารมณ์ ด้านสังคมมีค่า loading ตั้งแต่ 0.707 และมีระดับนัยสำคัญที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($t\text{-stat} > 1.96$) ซึ่งถือว่าปัจจัยดังกล่าว ส่งผลต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ

ตัวแปรทัศนคติของผู้ประกอบการ โดยประกอบไปด้วย ตัวแปรสังเกตได้ คือ ด้านการจัดหลักสูตร ด้านสถานศึกษา มีค่า loading ตั้งแต่ 0.707 และมีระดับนัยสำคัญที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($t\text{-stat} > 1.96$) ซึ่งถือว่าปัจจัยดังกล่าว ส่งผลต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ

ตัวแปรสมรรถนะของบัณฑิต โดยประกอบไปด้วย ตัวแปรสังเกตได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ ด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ มีค่า loading ตั้งแต่ 0.707 และมีระดับนัยสำคัญที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($t\text{-stat} > 1.96$) ซึ่งถือว่าปัจจัยดังกล่าว ส่งผลต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำตัวแปรการรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ด้านการปฏิบัติงานและอารมณ์ การรับรู้คุณภาพของบัณฑิตด้านสังคม ตัวแปรทัศนคติของผู้ประกอบการต่อการจัดหลักสูตร ทัศนคติของผู้ประกอบการต่อสถานศึกษา ตัวแปรสมรรถนะของบัณฑิตด้านคุณธรรมและจริยธรรม สมรรถนะของบัณฑิตด้านความรู้และความสามารถ สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง ดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าสถิติแสดงความเที่ยงตรงเชิงเหมือนของมาตรวัดตัวแปรแฝงมาตรวัด
แบบ reflective

Construct/Item	Loading	t-stat
การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต		
ด้านการปฏิบัติงานและอารมณ์	0.935	23.767
ด้านสังคม	0.931	29.028
ทัศนคติของผู้ประกอบการ		
ด้านการจัดหลักสูตร	0.882	19.222
ด้านสถานศึกษา	0.895	17.217
สมรรถนะของบัณฑิต		
สมรรถนะของบัณฑิตด้านคุณธรรมและจริยธรรม	0.905	24.017
สมรรถนะของบัณฑิตด้านความรู้และความสามารถ	0.862	17.225
สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา	0.806	13.820
สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์และ ความรับผิดชอบ	0.897	19.678
สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	0.747	19.348
คุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ		
ทักษะในการบูรณาการและประยุกต์ศาสตร์ทางการจัดการ	0.942	51.971
ทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพได้อย่างมืออาชีพ	0.944	36.799

สำหรับความเที่ยงตรงเชิงจำแนก(discriminant validity) ของตัวแปรแฝงภายในแบบ reflective model และค่าสหสัมพันธ์ของตัวแปร ความเชื่อถือได้ของมาตรวัด ให้พิจารณาจากค่า composite reliability (CR) ค่า average variance extract (AVE) และค่า R2 โดย CR ไม่ควรต่ำกว่า 0.60 ค่า AVE ไม่ควรต่ำกว่า 0.50 และค่า R2 ไม่ควรต่ำกว่า 0.20 (Lauro and Vinzi, 2004 ; Henseler et al., 2009 ; บุญทวรรณ วิงวอนและมนตรี พิริยะกุล, 2553, หน้า C-21) และจากตาราง 2 พบว่า CR มีค่าสูงกว่า 0.60 ทุกค่า AEV มีค่าสูงกว่า

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทิศนคติของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและ...

ตารางที่ 3 ค่าสถิติแสดงความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (discriminant validity)

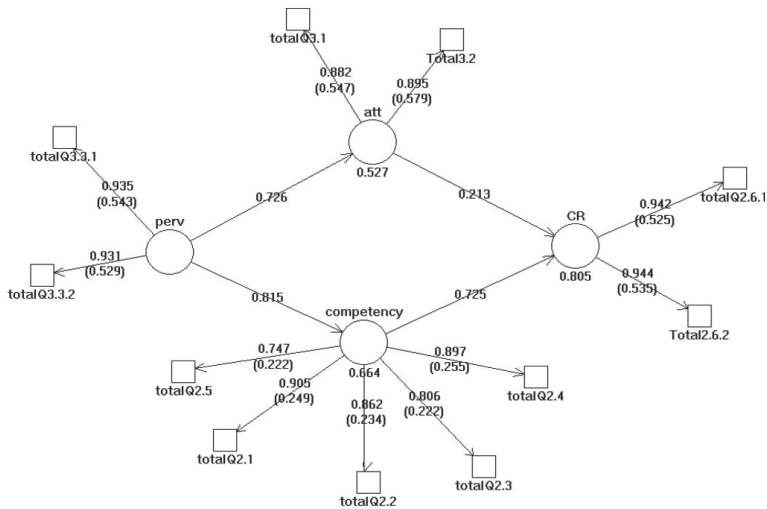
Construct	CR	R ²	AVE	cross construct correlation			
				ทัศนคติของผู้ประกอบการ	การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต	สมรรถนะของบัณฑิต	คุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ
การรับรู้คุณภาพบัณฑิต	0.913		0.871	0.933			
ทัศนคติของผู้ประกอบการ	0.882	0.527	0.789	0.726	0.888		
สมรรถนะของบัณฑิต	0.926	0.664	0.715	0.760	0.815	0.846	
คุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ	0.941	0.805	0.889	0.763	0.782	0.887	0.943

หมายเหตุ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และตัวเลขในแนวทะแยง หมายถึง $\sqrt{AVE}$

0.50 ทุกค่า และ R2 มีค่าสูงกว่า 0.20 ทุกค่า แสดงว่ามาตรวัดมีความเชื่อถือได้ จะพบว่า $\sqrt{AVE}$ ในสดมภ์ที่สนใจมีค่าสูงกว่าค่า cross construct correlation ทุกค่าในสดมภ์เดียวกัน แสดงว่ามาตรวัดมีความเที่ยงตรงเชิงจำแนกในทุก construct ค่า AVE มีค่าสูงกว่า 0.50 ทุกมาตรวัด ดังตารางที่ 3

ผลการทดสอบโมเดลสมการโครงสร้าง

ผลการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ปรากฏดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 Final Model ผลการวิเคราะห์สมการโครงสร้างที่เหมาะสม

หมายเหตุ

1. การกำหนดตัวแปรสมการโครงสร้าง Final Model

perv = การรับรู้ในคุณภาพ

att = ทักษะของผู้ประกอบการ

Competency = สมรรถนะของบัณฑิต

CR = คุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะคติของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและ...

2. ตัวเลขเหนืวงเล็บหมายถึงน้ำหนักของตัวชี้วัด (Indicator loading) ใช้สำหรับพิจารณาเมื่อตัวแบบภายนอกเป็น reflective model และตัวเลขในวงเล็บคือ น้ำหนักการถดถอยใช้พิจารณาเมื่อตัวแบบภายนอกเป็น formative model ในที่นี้ไม่ได้ใช้ค่าในวงเล็บเพราะตัวแบบภายนอกเป็น reflective model ภาพวงกลมหมายถึง construct ซึ่งมีธรรมชาติเป็นนามธรรม ต้องอาศัยตัวชี้วัด ตัวเลขบนเส้นโยงระหว่าง construct หมายถึงสัมประสิทธิ์เส้นทาง

ผลการทดสอบสมมติฐาน

จากกรอบแนวคิดในการวิจัยในภาพที่ 1 แสดงให้เห็นถึงแบบจำลองโครงสร้างของอิทธิพล จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 85 ราย มาทำการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย จำนวน 4 ข้อ

ผลการวิเคราะห์แบบจำลองโครงสร้างตามกรอบแนวคิดในการวิจัย พบว่าค่าสัมประสิทธิ์ t-test ของเส้นทางความสัมพันธ์แต่ละเส้นตามข้อสมมติฐานการวิจัย ปรากฏค่า t-test ที่มีนัยสำคัญมากกว่า 1.96** และสามารถอธิบายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ดังตาราง 2-3 ส่วนผลการทดสอบสมมติฐานผู้วิจัยนำเสนอไว้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

จำนวน	coef.	t-stat	ผล
H 1: การรับรู้คุณภาพของบัณฑิตของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อทัศนคติของผู้ประกอบการ	0.726	14.920	support
H 2: การรับรู้คุณภาพบัณฑิตของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อสมรรถนะที่จำเป็นของบัณฑิต	0.815	22.117	support
H 3 : ทัศนคติของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อคุณสมบัติของบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ	0.213	2.911	support
H 4: สมรรถนะที่จำเป็นของบัณฑิตมีอิทธิพลต่อคุณสมบัติของบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ	0.725	9.468	support

สมมติฐานข้อที่ 1 ตัวแปรการรับรู้คุณภาพของบัณฑิตของผู้ประกอบการ มีอิทธิพลต่อทัศนคติของผู้ประกอบการ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (coef.) = 0.726 มีความเป็นจริงยอมรับตามสมมติฐานที่นัยสำคัญ $p \leq 0.01$

สมมติฐานข้อที่ 2 ตัวแปรการรับรู้คุณภาพของบัณฑิต มีอิทธิพลต่อสมรรถนะที่จำเป็นของบัณฑิตมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (coef.) = 0.815 มีความเป็นจริงยอมรับตามสมมติฐานที่นัยสำคัญ $p \leq 0.01$

สมมติฐานข้อที่ 3 ตัวแปรทัศนคติของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อคุณสมบัติของบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (coef.) = 0.213 มีความเป็นจริงยอมรับตามสมมติฐานที่นัยสำคัญ $p \leq 0.01$

สมมติฐานข้อที่ 4 ตัวแปรสมรรถนะที่จำเป็นของบัณฑิตมีอิทธิพลต่อคุณสมบัติของบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (coef.) = 0.725 มีความเป็นจริงยอมรับตามสมมติฐานที่นัยสำคัญ $p \leq 0.01$

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า

1. ตัวแปรการรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ คือ ด้านการปฏิบัติงานและอารมณ์ ด้านสังคม ตัวแปรทัศนคติ ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ คือ ด้านการจัดหลักสูตร ด้านสถานศึกษา ตัวแปรสมรรถนะของบัณฑิต ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ ด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ คือ มีค่า Loading ตั้งแต่ 0.707 และมีระดับนัยสำคัญที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($t\text{-stat} > 1.96$) ซึ่งถือว่าปัจจัยดังกล่าว ส่งผลต่อโดยตรงเชิงบวกต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ

2. ตัวแปรสมรรถนะของบัณฑิต ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและ...

และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่า loading ตั้งแต่ 0.707 และมีระดับนัยสำคัญที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ($t\text{-stat} > 1.96$) ซึ่งถือว่าปัจจัยดังกล่าว ส่งผลต่อคุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ คือ ทักษะในการบูรณาการและประยุกต์ศาสตร์ทางการจัดการและทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพได้อย่างมืออาชีพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำตัวแปรการรับรู้ในคุณภาพด้านการปฏิบัติงานและอารมณ์ การรับรู้ในคุณภาพด้านสังคม ตัวแปรทัศนคติต่อการจัดหลักสูตรทัศนคติต่อสถานศึกษา ตัวแปรสมรรถนะของบัณฑิตด้านคุณธรรมและจริยธรรม สมรรถนะของบัณฑิตด้านความรู้และความสามารถ สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพตามกรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัยรวมถึงการศึกษาหลักทฤษฎีต่างๆ และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทำให้ได้ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรการจัดการให้มีความสามารถในการแข่งขันและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการ ซึ่งผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ส่งผลทางอ้อมต่อคุณสมบัติของบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ โดยผ่านตัวแปรทัศนคติของผู้ประกอบการ โดยที่ทัศนคติเป็นส่วนที่ยึดติดแน่นกับบุคลิภาพของผู้ประกอบการ ซึ่งบุคคลจะมีทัศนคติที่เป็นโครงสร้างอยู่แล้ว ทางด้านความรู้ลึก ความเชื่อ อันใดอันหนึ่ง โดยที่องค์ประกอบนี้จะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันสอดคล้องกับ จูติมา อัครพรหมธาดา ปิยฉัตร จันทิวา และสุพิชชา ชิวพฤกษ์ (2552) เรื่อง การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาจากสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม เพื่อศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสหกิจศึกษา ภาควิชาการจัดการเทคโนโลยีการผลิตและสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่

ยินดีรับนักศึกษาสหกิจ และจากการประเมินของผู้ตอบแบบสอบถาม 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหารหรือหัวหน้าฝ่ายบุคคลและกลุ่มวิศวกร หรือผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค กลุ่มผู้ประเมินทั้งสองกลุ่ม มีความต้องการนักศึกษาที่มีคุณลักษณะด้านทัศนคติ และพฤติกรรม โดยเน้นมากที่สุดคือ ความซื่อสัตย์สุจริต ค่าเฉลี่ยความต้องการรวม 2 กลุ่มอยู่ที่ระดับมาก (4.42) รองลงมาคือ ด้านทักษะ มีค่าเฉลี่ยความต้องการระดับปานกลาง (3.55) และคุณลักษณะด้านความรู้ของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยความต้องการระดับปานกลาง (3.52)

สำหรับสมรรถนะที่จำเป็นของบัณฑิตส่งผลทางตรงต่อคุณสมบัติของบัณฑิต ที่สถานประกอบการต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ Louw, et al. (2001) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้คุณภาพของบัณฑิตและสมรรถนะที่มีความจำเป็น โดยวิจัยบัณฑิตหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยในแอฟริกาใต้และทำการเก็บข้อมูลทั้งจากบัณฑิตและผู้ประกอบที่ใช้บัณฑิตจำนวน รวม 3,430 คนผลการวิจัยสรุปได้ว่าสมรรถนะที่สำคัญอันดับแรกของผู้ประกอบการคือ ทักษะด้านความเป็นผู้นำและความคิดสร้างสรรค์ริเริ่มคิดวิเคราะห์และการคิดแบบองค์รวม และการแก้ปัญหา ตลอดจนความสามารถในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเปลี่ยนแปลงภาวะผู้นำก่อให้เกิดทักษะความเชี่ยวชาญสมรรถนะที่ผู้ประกอบการต้องการให้มีเพิ่มเติมคือ ทักษะด้านการประสานงานระหว่างองค์กร ทักษะการจัดสรรทรัพยากร ทักษะการบูรณาการในองค์กร ความสามารถด้านกลยุทธ์แรงผลักดันแรงจูงใจ ทักษะเชิงปริมาณ(ตัวเลข) และ ทักษะการปฏิบัตินำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการทำงานจริง โดยที่ ศกวรรณ พาเรือง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สมรรถนะ พัฒนาสมรรถนะสร้างแบบวัดและวัดสมรรถนะตามการรับรู้ของตนเอง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ให้มีระดับมาตรฐานสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า 1. สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและ...

และการสื่อสารของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มีจำนวน 8 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) การเข้าถึงสารสนเทศ 3) การใช้สารสนเทศ 4) การผลิตและสร้างสรรค์สื่อสารสนเทศ 5) การสื่อสารสารสนเทศ 6) การจัดการสารสนเทศ 7) การประเมินค่าสารสนเทศ 8) จรรยาบรรณการใช้สารสนเทศ 2. ตัวบ่งชี้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ พัฒนาโดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ Bloom Taxonomy (1959) สามารถจำแนกสมรรถนะได้ 3 กลุ่ม 88 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย กลุ่มสมรรถนะด้านความรู้ หรือพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จำนวน 28 ตัวบ่งชี้ กลุ่มสมรรถนะด้านเจตคติ หรือจิตพิสัย (Affective Domain) จำนวน 18 ตัวบ่งชี้ และกลุ่มสมรรถนะด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) จำนวน 42 ตัวบ่งชี้ 3. แบบวัดสมรรถนะตามการรับรู้ของตนเอง (Self-Report) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ สามารถจำแนกเป็นรายชื่อ ตามรายสมรรถนะจำนวน 8 ด้าน รวม 88 ข้อ ประกอบด้วย ด้านที่ 1 ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 13 ข้อ ด้านที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ จำนวน 10 ข้อ ด้านที่ 3 การใช้สารสนเทศ จำนวน 17 ข้อ ด้านที่ 4 การผลิตและสร้างสรรค์สื่อสารสนเทศ จำนวน 14 ข้อ ด้านที่ 5 การสื่อสารสารสนเทศ จำนวน 14 ข้อ ด้านที่ 6 การจัดการสารสนเทศ จำนวน 8 ข้อ ด้านที่ 7 การประเมินค่าสารสนเทศ จำนวน 5 ข้อ และด้านที่ 8 จรรยาบรรณในการใช้สื่อสารสนเทศ จำนวน 7 ข้อ 4. ผลการวัดสมรรถนะ นิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ทั้ง 8 ด้าน พบว่า ด้านการประเมินค่าสารสนเทศมากที่สุด รองลงมา เป็นด้านจรรยาบรรณในการใช้สารสนเทศ ซึ่งทั้ง 2 ด้านนี้ อยู่ในระดับมาก และด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการใช้สารสนเทศ ด้านการผลิตสื่อ ด้านการสื่อสาร ด้านการเข้าถึงสารสนเทศ และด้านการจัดการ และเมื่อจำแนกสมรรถนะตามความรู้ เจตคติและทักษะ พบว่า นิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ มีสมรรถนะด้านเจตคติมากที่สุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาเป็นด้านทักษะและด้านความรู้ ซึ่งทั้ง 2 ด้านนี้

อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ เพศไม่มีผลต่อระดับสมรรถนะ ขนาดสถาบัน และประเภทสถาบันมีผลต่อระดับสมรรถนะ และ 5. ข้อเสนอแนะนโยบายในประเด็นหลัก 1) บริบทผู้เรียน : การเข้าร่วมกิจกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) บริบทผู้สอน : การพัฒนาสื่อสาระการเรียนรู้ และหลักสูตร 3) บริบทสถาบันอุดมศึกษา : จัดกิจกรรม ชมรม หลักสูตรฝึกอบรม 4) บริบทหน่วยงานระดับชาติ : จัดการวัดและประเมินผลระดับชาติ 5) บริบทระดับนานาชาติ : จัดการเรียนการสอนออนไลน์ ส่งเสริมกิจกรรม เครือข่ายระหว่างมหาวิทยาลัยไทย และต่างประเทศ ส่วน Becker, et.al., (2001) ได้ทำการวิจัยถึงสมรรถนะหลักที่ทุกองค์กรควรมี โดยทำการศึกษาในกลุ่มธุรกิจประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า ธุรกิจยา และธุรกิจที่ผลิตสินค้าอุปโภคและบริโภค จากการศึกษา พบว่า สมรรถนะที่องค์กรทางธุรกิจดังกล่าวมี ได้แก่ สมรรถนะด้านการเป็นผู้นำและสมรรถนะด้านการจัดการ ซึ่งในแต่ละสมรรถนะนั้น จะมีการแบ่งออกเป็นหัวข้อย่อยเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะงานของบุคลากรในแต่ละตำแหน่ง เช่น หากเป็นผู้บริหารระดับสูงก็จะมีสมรรถนะด้านการเป็นผู้นำมากกว่าพนักงาน ศิริวรรณ สิริพุทไธวรรณ (2547) การศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ ผลการศึกษาพบว่า นายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้นบัณฑิตมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทักษิณในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.8537) องค์ประกอบหลักที่นายจ้างมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ย = 3.9687) อันดับที่ 2 คือด้านความรับผิดชอบต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ นายจ้างมีความพึงพอใจระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.9520) และ อันดับที่ 3 คือด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ/วิชาชีพ นายจ้างมีความพึงพอใจระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.6919) สำหรับองค์ประกอบย่อยที่นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทักษิณมากที่สุด ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบต่องานที่ทำและอุทิศเวลา ความขยันหมั่นเพียร และกระตือรือร้นในการทำงาน การปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของหน่วยงาน สำหรับองค์ประกอบย่อยที่นายจ้างมีความพึงพอใจต่อบัณฑิตของมหาวิทยาลัยทักษิณน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ (ทั้งภาษาอังกฤษ

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและ...

และภาษาอื่น ๆ) ความสามารถในการวางแผนการทำงาน ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และความสามารถในการทำงานเป็นทีม สรุปภาพรวมที่ได้จากการวิจัยนี้พบว่า นายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้รับบัณฑิต ได้สะท้อนภาพลักษณ์คุณลักษณะสำคัญของบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยทักษิณมีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ ในการผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยทักษิณที่กำหนดไว้ว่า บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยทักษิณเป็นผู้รอบรู้ สู้งาน และมีประสบการณ์เชิงปฏิบัติ ผลสำเร็จของการหล่อหลอมดังกล่าวเกิดจากการจัดโปรแกรมการศึกษา การจัดรายวิชาศึกษาทั่วไป การพัฒนานักศึกษานิสิต บุคลากรของมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบกันเป็นสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาและวัฒนธรรมอันสมบูรณ์ โดยข้อมูลระดับความพึงพอใจของนายจ้าง แสดงถึงแนวโน้มที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณจะได้รับโอกาสต้องการขยายสัญญาจ้างสูง โดยมีค่าสหสัมพันธ์ (r) = 0.7897 หรือ r^2 = 0.6236

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการศึกษาในครั้งนี้ สามารถนำไปใช้ในการจัดหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน คือ

1. ผู้ประกอบการรับรู้คุณภาพของบัณฑิต มาจากความสามารถของบัณฑิตที่สามารถนำเสนอการบริการที่มีคุณภาพสูงสุดให้ลูกค้าได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะต้องสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของลูกค้า (Customer expectation) ได้ในระดับเดียวกันหรือในระดับสูงกว่าที่ลูกค้าคาดหวังโดยประกอบไปด้วย การรับรู้คุณภาพของบัณฑิตด้านการปฏิบัติงานและอารมณ์ การรับรู้คุณภาพของบัณฑิตด้านสังคม ซึ่งปัจจัยดังกล่าวข้างต้นจะส่งผลต่อปัจจัยสมรรถนะของบัณฑิต โดยประกอบไปด้วย สมรรถนะของบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม สมรรถนะของบัณฑิตด้านความรู้ ความสามารถ สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและส่งผลต่อคุณสมบัติบัณฑิตที่พึงประสงค์

2. ตัวแปรที่สำคัญสำหรับสมรรถนะของบัณฑิต คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบของบัณฑิต โดยเป็นสมรรถนะในส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่จมอยู่ใต้น้ำซึ่งเป็นส่วนที่มีปริมาณมากกว่านั้น เป็นส่วนที่ไม่อาจสังเกตได้ชัดเจนและวัดได้ยากกว่าและเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมากกว่า สำหรับสมรรถนะทางด้านความรู้สาขาต่างๆ ที่ได้เรียนมา (Knowledge) และส่วนของทักษะ ได้แก่ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญพิเศษด้านต่างๆ (Skill) สำหรับส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่จมอยู่ใต้น้ำซึ่งเป็นส่วนที่มีปริมาณมากกว่านั้น เป็นส่วนที่ไม่อาจสังเกตได้ชัดเจนและวัดได้ยากกว่าและเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมากกว่า ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social role) ภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง (Self-image) คุณลักษณะส่วนบุคคล (Trait) และแรงจูงใจ (Motive) ส่วนที่อยู่เหนือน้ำเป็นส่วนที่มีความสัมพันธ์กับเขาวนปัญญาของบุคคล ซึ่งการที่บุคคลมีความฉลาดสามารถเรียนรู้องค์ความรู้ต่างๆ และทักษะได้นั้น ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่น จึงจำเป็นต้องมีแรงผลักดันเบื้องลึก คุณลักษณะส่วนบุคคล ภาพลักษณ์ของบุคคลที่มีต่อตนเอง และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคมอย่างเหมาะสมด้วย จึงจะทำให้บุคคลกลายเป็นผู้ที่มีผลงานโดดเด่นได้

ผลการศึกษาครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบทางวิชาการ คือ การรับรู้คุณภาพของบัณฑิตจากสมรรถนะของบัณฑิต โดยประกอบไปด้วย สมรรถนะของบัณฑิตด้านคุณธรรม จริยธรรม สมรรถนะของบัณฑิตด้านความรู้ ความสามารถ สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะทางปัญญา สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ สมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและส่งผลต่อคุณสมบัติบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ จากการวิเคราะห์ระดับพบว่า ผู้ประกอบมีความต้องการสมรรถนะของบัณฑิตด้านทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ ระดับสูงสุด รองลงมา ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและด้านทักษะทางปัญญา ตามลำดับ ดังนั้นในการจัดการหลักสูตรที่เน้นทักษะปฏิบัตินั้นจำเป็น

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะคติของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและ...

ต้องพัฒนาทักษะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบ ประกอบไปด้วย ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่งาน ความสามารถในการปรับตัว การทำงานเป็นทีม ความมีน้ำใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงานและผู้อื่นและการพัฒนาตนเองและการพัฒนางาน โดยสมรรถนะความสัมพันธ์และความรับผิดชอบจะส่งผลต่อการพัฒนาสถานประกอบการในภาพรวม ส่วนคุณลักษณะบัณฑิตที่สถานประกอบการต้องการ คือ ทักษะในการปฏิบัติงานในวิชาชีพได้อย่างมืออาชีพและทักษะในการบูรณาการและประยุกต์ศาสตร์ทางการจัดการ

ข้อค้นพบดังกล่าวจะมีคุณค่ามากขึ้น หากมีการนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเข้มแข็งและให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎี อุทัยรัตน์. 2542. *คุณภาพ ศาสตร์และศิลป์ประยุกต์เพื่อบริหารคุณภาพ*. กรุงเทพมหานคร. ส่วนตำบลสนับสนุนเทคนิคอุตสาหกรรม. สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- มนต์ ธาตุทอง. 2550). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น*. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- จำเนียร จวงตระกูล. 2542. รายงานการร่วมประชุมโครงการความร่วมมือพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา และแคนาดา, 26 พฤษภาคม -11 มิถุนายน 2542, บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพมหานคร.
- รุติมา อัครพรหมธาดา, ปิยฉัตร จันทิมา และสุพิชชา ชีวฤกษ์. 2552. สมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาจากสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม. *วารสารวิชาการเทคโนโลยีอุตสาหกรรม*, 5(2) 97-107.
- นวลศรี เปาโรหิตย์. 2545. *จิตวิทยาสังคมเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์
- ประสงค์ ประณีตพลกรัง และคณะ. 2543. *ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ และกรณีศึกษาระบบสมบุรณ์ ปรับปรุงใหม่*. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์.

- พจนานุกรมศัพท์และคณะ. 2550. ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานประกอบการ
ต่อคุณลักษณะของบัณฑิตคณะ คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ : คณะอุตสาหกรรมสิ่งทอและ
ออกแบบแฟชั่น.
- มนตรี พิริยะกุล และบุญทวารณ วิงวอน. 2553. ตัวแบบ เส้นทาง PLS ของความ
รับผิดชอบต่อสังคม การรับรู้คุณภาพสินค้าและบริการ พฤติกรรมการ
เป็นลูกค้าที่ดี และการรับรู้ถึงผลการปฏิบัติ งานของร้านค้าปลีกดั้งเดิม.
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ศกลวรรณ พาเรือง. 2554. การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสารของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์. วิทยานิพนธ์
ปริญญาคุุณบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ สิริพุทไธวรรณ. 2547. รายงานวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผล
ต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ศักดิ์ไทย สุทธิจิบรร. 2545. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2544. นโยบายแนวทางและวิธีการประกัน
คุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- อนุสรณ์ สินประเสริฐศรี และบุญเสริม ศักดิ์คงกระพันธ์. 2542. รายงานโครงการ
เรื่อง คุณสมบัติของนักเทคโนโลยีการพิมพ์ระดับปริญญาตรีที่สอดคล้อง
กับความต้องการและทัศนคติของผู้บริหารสถานประกอบการ
อุตสาหกรรมการพิมพ์ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล.ปริญญาครุศาสตร์
อุตสาหกรรมบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- Becker, B., Huselid, M., & Ulrich, D. 2001. The HR Scorecard: Linking People,
Strategy, and Performance. Boston : Harvard Business School
Press.
- Boyatzis. 1999. Clustering Competence in Emotional Intelligence : Insights
from the Emotional Competence inventory (ECI) (Online)
Available : www.ei.haygroup.com/resources/Library_articles.
(2005, December 10)

การรับรู้คุณภาพของบัณฑิต ทักษะคติของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติและ...

Bloom, Benjamin A. 1959. *Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain*. New York : David Mc Kay Company.

Chin, W. W. 2001. *PLS-Graph User's Guide Version 3.0.*, Houston, TX : Soft Modeling Inc.

David McClelland, D. C. 1993. Intelligence is not the best predictor of job performance. *Current Directions in Psychological Science*, 2(1), 5-6.

Forster, David., et al. 2000. *Career Assignment Program (Cap) Competency Development Resource Guide*. Canada : Public Service Commission of Canada (Online). Available : www.psagency-agencefp.gc.ca/cap/pdf/cap_guide_e.pdf. [2005, December10]

Gibson, J.L., Ivancevich, J. M. and Donnelly, J.H. 2000. *Organization behavior structure process*. 10th ed. New York : McGraw -Hill.

Louw, L., Bosch, J. K., & Venter, D. J. L. 2001. Graduates' perceptions of the quality of MBA programme. *Quality Assurance in Education*, 9(1), 40-45.

Mitrani, A., Dalziel, M., and Fitt, D. 1992. *Competency based human resource management: Value driven strategies for recruitment, development, and reward*. London : McGraw-Hill.

Nguyen et al., (2009). Intraoperative evaluation of breast tumor margins with optical coherence tomography. *Cancer Research*, 69(2009), p. 22.

Spencer, L. M., & Spencer, S. M. 1993. *Competence at work: models for superior performance*. New York : John Wiley and Sons, Inc.

Schermerhorn, John R., Hunt, James G., 2000. *Organizational behavior* 7th ed. New York : John Wiley and Sons.

Zwell, M. 2000. *Creating a Culture of Competence*. New York : John Wiley and Sons, Inc.